

UCHWAŁA Nr XVII /76/2016
Rady Gminy Wadowice Górne
z dnia 19 lutego 2016 roku

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2017**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390)

Rada Gminy Wadowice Górne uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wadowice Górne.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie dniem podjęcia z datą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku.

Załącznik Nr 1 do uchwały Rady Gminy

Wadowice Górne

Nr XVII/76/2016

z dnia 19 lutego 2016 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE W GMINIE WADOWICE GÓRNE
NA LATA 2016-2017**

Wadowice Górne, 2016

Spis treści

Wprowadzenie3

I. Podstawy prawne.....	4
II. Podstawy teoretyczne dotyczące zjawiska przemocy domowej	4
2.1 Definicja zjawiska przemocy	4
2.2 Rodzaje przemocy w rodzinie i formy zachowań agresywnych	5
2.3 Cykle przemocy domowej	6
III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Wadowice Górne.....	8
3.1 Charakterystyka Gminy Wadowice Górne.....	8
3.2 Diagnoza problemu w opracowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego.....	8
3.2.1 Charakterystyka zjawiska przemocy w oparciu o dane instytucjonalne.....	9
3.2.2 Analiza wyników badań dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy i postaw społeczności lokalnej wobec tego zjawiska	11
3.2.3 Podsumowanie wyników badań ankietowych.....	21
3.3 Zasoby instytucjonalne.....	22
3.4 Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu i zagrożenia w realizacji zadań	23
3.5 Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	24
IV. Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Wadowice Górne na lata 2016-2017.....	24
4.1 Beneficjenci programu.....	24
4.2 Realizatorzy programu.....	25
4.3 Miejsce i czas realizacji.....	25
4.4 Cele programu.....	25
4.5 Realizacja programu.....	26
4.6 Przewidywane efekty wynikające z realizacji programu.....	34
4.7 Monitorowanie i ewaluacja.....	35
4.8 Źródła finansowania	35
4.9 Sprawozdawczość	35
Zakończenie	36

WPROWADZENIE

Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to zadanie wynikające z art. 6 ustawy o
przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na diagnozie przeprowadzonej przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne. Diagnoza powstała w oparciu o materiały własne oraz dane statystyczne Komisariatu Policji w Radomyślu Wielkim.

Program zawiera podstawy teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie, charakterystykę skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Wadowice Górne, dostępne dane na terenie Gminy Wadowice Górne, podstawy prawne działania, czynniki gwarantujące właściwą realizację, zasoby instytucjonalne, zagrożenia w realizacji zadań, cel główny i cele szczegółowe programu i ich realizację. Wskazani są także adresaci oraz realizatorzy programu.

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Wadowice Górne.

Program wskazuje główne kierunki działania Gminy Wadowice Górne w
zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w
rodzinie.

Realizacja programu będzie się odbywała w oparciu o 4 obszary problemowe, tj.:

- profilaktyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- pomoc i ochrona ofiar przemocy w rodzinie;
- działania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- wsparcie dla osób realizujących procedurę „Niebieskie Karty”

I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią:

- a) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r. poz.1390)
- b) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1286 z późn. zm.)
- c) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.).
- d) Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 2082)
- e) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 1997r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.)
- f) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.)

Program jest spójny z Programami:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. (M.P. z 2014r. poz. 445).
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Mieleckim na lata 2016-2022

II. PODSTAWY TEORETYCZNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

2.1 Definicja zjawiska przemocy

W świetle przepisu art. 2 ust. 2 znowelizowanej w 2010 roku Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako **przemoc w rodzinie** należy rozumieć:

„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym

seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Ustawa jako członek rodziny definiuje "osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, a także inną osobę wspólnie zamieszkujejącą lub gospodarującą”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **JEST INTENCJONALNA** Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. **SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE** W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
3. **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE** Sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL** Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2.2 Rodzaje przemocy w rodzinie i formy zachowań agresywnych

Fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie,

oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. np. wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

2.3 Cykle przemocy domowej

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

- **Faza narastania napięcia**

Tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się co raz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Sprawca staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce: może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury.

Reakcją osoby pokrzywdzonej najczęściej jest to, że za wszelką cenę stara się jakoś opanować sytuację. Zaczyna przeproszać sprawcę za swoje zachowanie, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i zachcianek partnera/partnerki. Zaczyna jakoś usprawiedliwić swoje zachowania. Ciągle zastanawia się co jeszcze może zrobić aby tylko nie doszło do wybuchu agresji. Tłumaczy sobie powody, przez które oprawca jest taki nerwowy, poirytowany czynnikami zewnętrznymi.

- **Faza ostrej przemocy**

W tej fazie napięcie, które narastało w partnerze/partnerce znajduje upust. Zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami, kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

Osoba pokrzywdzona ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi nie przynosi to oczekiwanego efektu.

- **Faza miodowego miesiąca**

W momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę/partnera za swoje czyny, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuję że TO już nigdy się nie powtórzy, stara się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca tej przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. Dzięki takiemu zachowaniu sprawcy ofiara zaczyna wierzyć, w zmianę swojego oprawcy.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WADOWICE GÓRNE

3.1 Charakterystyka Gminy Wadowice Górne

Gmina Wadowice Górne położona jest na obrzeżach województwa podkarpackiego w zachodniej części powiatu mieleckiego. Zajmuje obszar o powierzchni 87 km², obejmuje 13 wsi, w których zamieszkuje 7 587 osób wg. stanu na dzień 31.12.2015r.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby ludności gminy. Na tle regionu podkarpackiego należy do gmin mniejszych, natomiast w skali kraju do gmin średniej wielkości. Wadowice Górne to gmina rolnicza – ok. 80% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, gospodarstwa są wielokierunkowe, prowadzące produkcję roślinną i zwierzęcą.

Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu wynika, że na koniec 2015 roku na terenie było 346 osób bezrobotnych w tym 45 z prawem do zasiłku.

3.2 Diagnoza problemu w opracowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest bowiem problemem o którym niełatwo się rozmawia, który jeszcze trudniej zbadać. Niewątpliwie mamy do czynienia z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, ale nieujętej w statystykach. Osoby krzywdzone niejednokrotnie ukrywają problem. Z uwagi na zatajenie problemu przemocy w rodzinie, dane liczbowe uzyskiwane na podstawie zgłoszeń o podejrzeniu przemocy pokazują jedynie fragment występującego zjawiska.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Wadowice Górne została przeprowadzona w oparciu o dane statystyczne Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,

Komisariatu Policji w Radomyślu Wielkim oraz badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy.

3.2.1 Charakterystyka zjawiska przemocy w oparciu o dane instytucjonalne

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Radomyślu Wielkim wynika, że w latach 2011-2015 na terenie Gminy Wadowice Górne funkcjonariusze Policji przeprowadzili łącznie 414 interwencji domowych.

Tabela 1. Liczba interwencji Policji na terenie Gminy Wadowice Górne

Rok	Liczba interwencji domowych	Liczba rodzin, w których interweniowali funkcjonariusze Policji
2013	105	45
2014	83	38
2015	74	54

Źródło: KP w Radomyślu Wielkim

Z powyższej tabeli wynika, że liczba interwencji domowych w ostatnich latach zmniejszyła się, jednakże w roku 2015 zwiększyła się liczba rodzin, których te interwencje dotyczyły.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wynika, że z pomocy finansowej korzystają również osoby uwikłane w problem przemocy domowej.

Liczbę rodzin i osób korzystających z pomocy z w/w powodu w latach ubiegłych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba rodzin, które korzystały z pomocy OPS ze względu na przemoc w rodzinie

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
2011	12	30
2012	10	50
2013	8	38
2014	6	35
2015	9	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

Z zebranych informacji wynika, że najwięcej rodzin korzystało z pomocy finansowej z powodu przemocy w 2011 roku, a najmniej w 2014 roku. W latach 2011-2014 zauważalny jest spadek liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej z w/w powodu, natomiast w 2015 roku nastąpił wzrost liczby tych rodzin.

Z danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne wynika, że w latach 2011-2015 (po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (...)) liczba rodzin w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” wynosi 47. Liczba powołanych grup to 50. W trzech rodzinach ponownie powołano grupy robocze z uwagi na podejrzenie ponownego występowania przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach powołane zostały przez ZI grupy robocze, które pracowały, bądź nadal pracują z rodzinami. Liczba powołanych i pracujących grup roboczych w latach 2011-2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Powołane przez ZI grupy robocze

Rok	Liczba powołanych grup roboczych	Liczba pracujących grup roboczych
2011	4	4
2012	17	21
2013	10	16
2014	7	16
2015	11	18

Źródło: Sprawozdania Zespołu Interdyscyplinarnego

Z uzyskanych danych wynika, że w 2012 roku powołano najwięcej grup roboczych. W tym samym roku była również największa liczba pracujących grup roboczych.

W związku z powyższym można wnioskować, że najwięcej przypadków przemocy domowej ujawniono w krótkim czasie po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (...).

Można również zauważyć, że po spadku liczby powoływanych i pracujących grup nastąpił ich wzrost w 2015 roku.

Statystyki Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego pokazują również, że najczęściej stosowaną formą przemocy domowej jest przemoc psychiczna. Osobami co do których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy są w większości kobiety i dzieci. Osoby podejrzane o stosowanie przemocy to najczęściej mężczyźni.

3.2.2 Analiza wyników badań dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy i postaw społeczności lokalnej wobec tego zjawiska

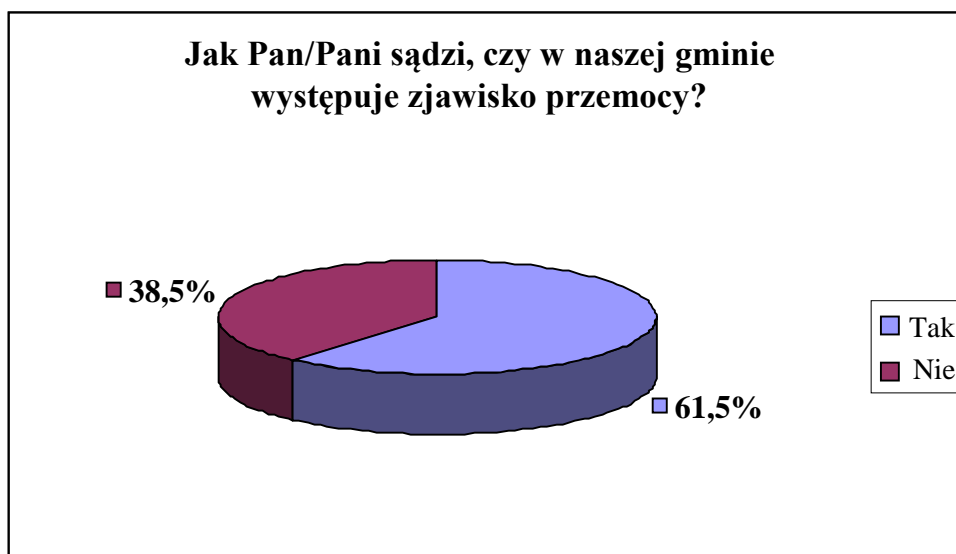
W styczniu i na początku lutego 2016r. na terenie Gminy Wadowice Górne przeprowadzono badanie ankietowe dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy i postaw społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy. Ankiety zostały przygotowane przez Zespół Interdyscyplinarny.

Próbie losowej poddano 200 osób w tym 156 kobiet i 44 mężczyzn. Badani są w wieku od 20-64 lat, a średnia wieku respondentów wynosi 39 lat. Wśród badanych osób 7 posiada wykształcenie podstawowe, 86 zawodowe, 80 średnie, natomiast 27 ankietowanych ukończyło studia wyższe. Prawie wszyscy badani posiadają dzieci (195 osób). Większość z nich pracuje zawodowo (122 osób), bezrobotnych jest 71 osób, 2 osoby jednocześnie pracują i uczą się, 4 osoby są w wieku emerytalnym, natomiast 1 osoba to rencista.

Jako najważniejsze problemy społeczne wśród mieszkańców Gminy Wadowice Górne badani w większości wskazali bezrobocie (120 osób), 80 osób uważa, że jest to alkoholizm, 31 osób zaznaczyło ubóstwo, na brak poczucia bezpieczeństwa narzeka 29 osób, 27 badanych sądzi, że najważniejszym problemem jest trudna sytuacja osób starszych. Z 18 ankiet wynika również, że jest to choroba i niepełnosprawność. Na przemoc w rodzinie jako najważniejszy problem społeczny wskazało 14 badanych. Prawie wszyscy sądzą, że narkomania i bezdomność nie są głównymi problemami w naszej gminie, gdyż na taką odpowiedź wskazało po jednym z badanych. Mieszkańcy mieli możliwość wyboru dwóch odpowiedzi.

Kolejne pytanie dotyczyło występowania zjawiska przemocy na terenie naszej gminy.

Wykres. 1 Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy

Źródło: dane z badań ankietowych

Z uzyskanych danych wynika, że większość respondentów (61,5%) jest świadoma tego, że na terenie gminy występuje przemoc domowa.

W dalszej kolejności badani pytani byli o to w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc. Odpowiedzi umieszczone zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4. Rodziny w których najczęściej występuje przemoc.

Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Pełne	9	4,5
Niepełne	5	2,5
Nadużywające alkoholu	121	60,5
Patologiczne	25	12,5
Dobrze funkcjonujące	3	1,5
Ubogie	5	2,5
Bogate	0	0
Wszystkie wymienione	32	16

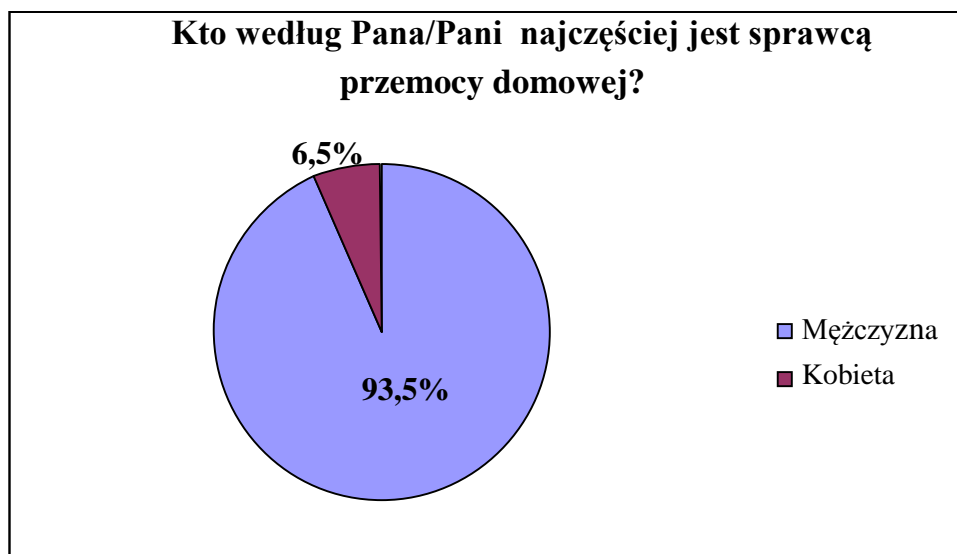
Źródło: dane z badań ankietowych

Z wartości liczbowych umieszczonych w powyższej tabeli wynika, że według ankietowanych (60,5%) przemoc najczęściej występuje w rodzinach nadużywających alkoholu. Żadna z

ankietowanych osób nie wskazała, że problem ten dotyczy rodzin dobrze sytuowanych materialnie.

Zapytaliśmy respondentów również kto według nich najczęściej jest sprawcą przemocy domowej, kto najczęściej pada ofiarą przemocy domowej i jaką formę przemocy najczęściej stosują sprawcy.

Wykres 2. Osoby stosujące przemoc

Źródło: dane z badań ankietowych

Z powyższego wykresu wynika, że zdecydowana większość respondentów (93,5%) uważa, że sprawcą przemocy najczęściej jest mężczyzna.

Tabela 5. Osoby które najczęściej padają ofiarą przemocy domowej

Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Kobiety	113	56,5
Mężczyźni	18	9
Dzieci	62	31
Osoby starsze	4	2
Osoby niepełnosprawne	3	1,5

Źródło: dane z badań ankietowych

Z danych zawartych w tabeli wynika, że ankietowani w większości podają kobiety jako ofiary przemocy w rodzinie. Na drugim miejscu są dzieci, w dalszej kolejności mężczyźni, osoby starsze i niepełnosprawne.

Tabela 6. Najczęściej stosowana forma przemocy

Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Przemoc fizyczna	95	47,5
Przemoc psychiczna	103	51,5
Przemoc seksualna	0	0
Przemoc ekonomiczna	2	1

Źródło: dane z badań ankietowych

Z analizy danych wynika, że respondenci uważają, że sprawcy najczęściej stosują przemoc psychiczną (51,5%). Następnie wskazują na przemoc fizyczną (47,5%) i ekonomiczną (1%). Nikt nie zaznaczył, że jest to przemoc seksualna.

Chcąc ustalić poziom wiedzy badanych na temat przemocy psychicznej i ekonomicznej poprosiliśmy o wskazanie przez nich zachowań dotyczących tych form przemocy.

Tabela 7. Zachowania dotyczące przemocy psychicznej

Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Policzkowanie	12	6
Stała krytyka i wyśmiewanie	171	85,5
Nieudzielanie pomocy	10	5
Odmawianie płacenia alimentów	7	3,5

Źródło: dane z badań ankietowych

Z powyższej tabeli wynika, że zdecydowana większość badanych (85,5%) wskazała na prawidłowe zachowania dotyczące przemocy psychicznej tj. stała krytyka i wyśmiewanie.

Tabela 8. Zachowania dotyczące przemocy ekonomicznej

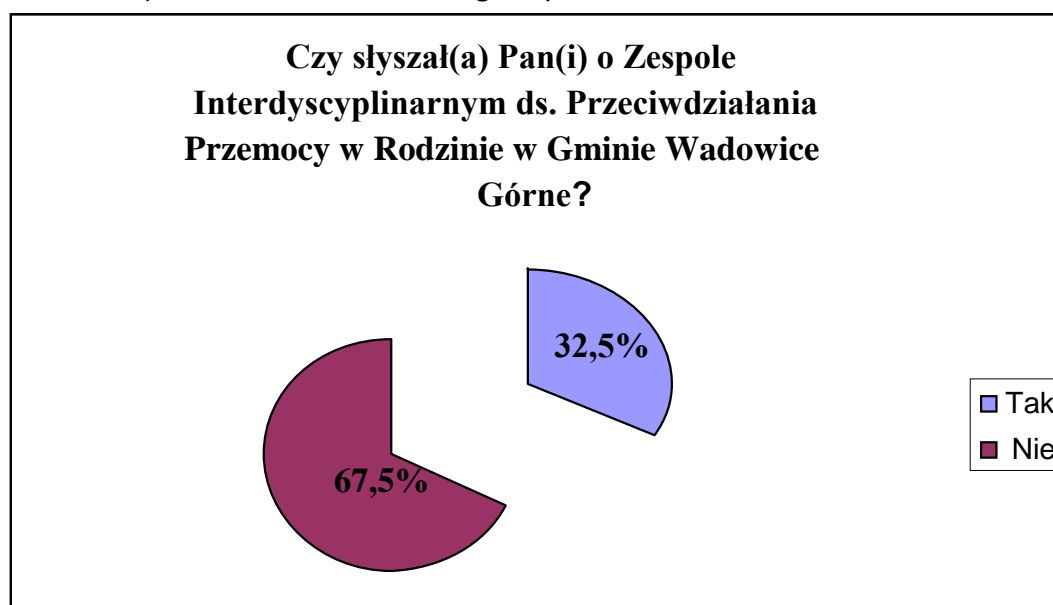
Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Odbieranie zarobionych pieniędzy	161	80,5
Użycie broni	4	2
Ograniczanie snu i jedzenie	17	8,5
Policzkowanie	14	7
Nie wiem	4	2

Źródło: dane z badań ankietowych

Z ustaleń empirycznych wynika, że zdecydowana większość badanych (80,5%) potrafi wskazać zachowanie dotyczące przemocy ekonomicznej.

W dalszej części ankiety zadaliśmy pytania dotyczące możliwości uzyskania wsparcia w przypadku wystąpienia przemocy domowej. Niżej przedstawione zostały odpowiedzi respondentów.

Wykres 3. Funkcjonowanie ZI na terenie gminy

Źródło: dane z badań ankietowych

Statystyczna analiza danych pozwala na stwierdzenie, że tylko 1/3 respondentów wie o istnieniu Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy Wadowice Górne.

Kolejne pytanie dotyczy tego gdzie powinna udać się osoba doznająca przemocy domowej. Tutaj uzyskane dane są bardziej optymistyczne gdyż $\frac{3}{4}$ badanych respondentów wskazało na instytucje bądź osobę, do których należy się zgłosić w przypadku doświadczenia przemocy domowej. Ankietowani mogli wskazać na dowolną odpowiedź. Szczegółowe odpowiedzi respondentów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Gdzie należy zgłosić się o pomoc w przypadku wystąpienia przemocy domowej

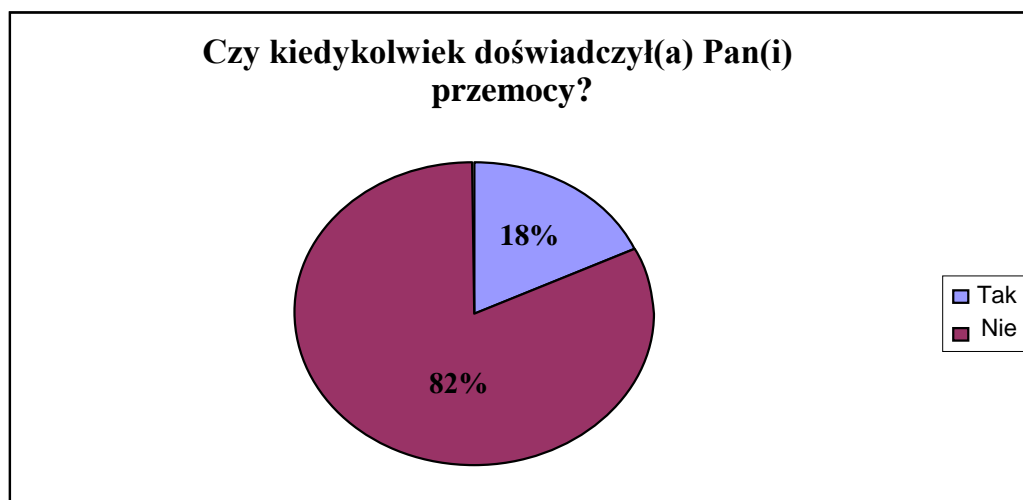
Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	59	29,5
Policja	71	35,5
Psycholog	9	4,5
Zespół Interdyscyplinarny	2	1
Pedagog/wychowawca w szkole	2	1
Duszpasterz	1	0,5
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2	1
Urząd Gminy	3	1,5
Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy	2	1
Telefon zaufania	2	1
Poradnia ds. uzależnień	1	0,5
Lekarz	2	1
Jest zdana na siebie	1	0,5
Nie wiem	47	23,5

Źródło: dane z badań ankietowych

Analizując powyższą tabelę dotyczącą tego, gdzie powinna udać się osoba doznająca przemocy domowej badani wskazali przede wszystkim na Policję (35,5%) i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (29,5%).

Chcąc ustalić odsetek osób zagrożonych występowaniem przemocy zadaliśmy pytania dotyczące doświadczenia przemocy, występowania problemu alkoholowego, kłótni i przyczyny ich występowania.

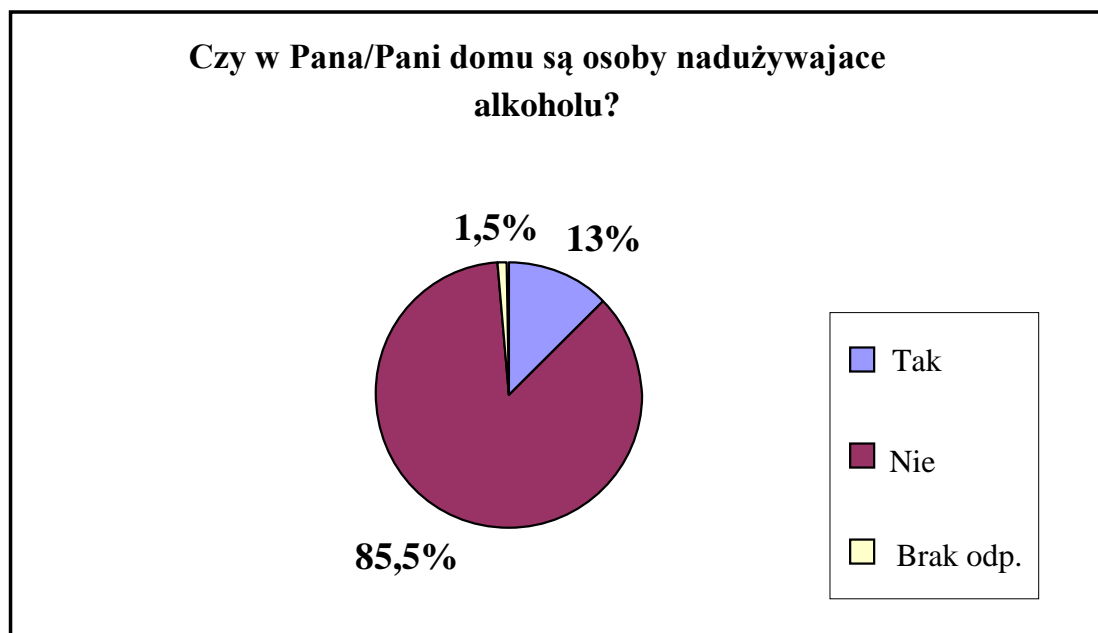
Wykres 4. Doświadczenie przemocy przez respondentów

Źródło: dane z badań ankietowych

Z powyższych danych wynika, że blisko 1/5 respondentów doświadczyła w swoim życiu przemocy. Wśród doznanych form przemocy ankietowani podali przemoc fizyczną (11 osób), Przemoc psychiczną (30 osób), przemoc seksualną (1 osoba) oraz przemoc ekonomiczną (1 osoba).

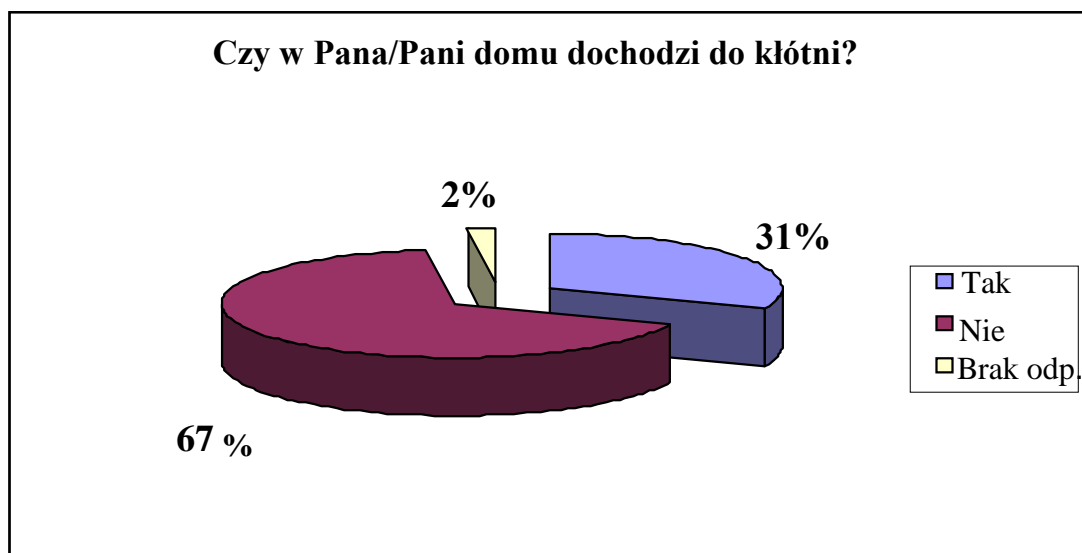
Wykres 5. Występowanie problemu alkoholowego

Źródło: dane z badań ankietowych

Z uzyskanych danych wynika, że zdecydowana większość badanych nie wskazała, że w ich domu są osoby nadużywające alkoholu.

Wykres 6. Występowanie kłótni w rodzinach

Źródło: dane z badań ankietowych

Z powyższego wykresu wynika, że 62 osoby zaznaczyło, że w ich domu występują kłótnie. Jako przyczyny wskazali na problemy finansowe (8 osób), alkohol (9 osób), wychowywanie dzieci (2 osoby), różne przyczyny (2 osoby), zwykłe małżeńskie sprzeczki (2 osoby), po 1 z ankietowanych za przyczynę nieporozumień w rodzinie wskazali na brak powodu, używanie wulgarnych słów, różnice pokoleń, przemoc, brak zrozumienia, sprawy polityczne, codzienność, zbyt dużo czasu wolnego, zmęczenie, zdrada małżeńska. Cztery osoby nie wskazało przyczyn kłótni w rodzinie.

W związku z powyższym możemy zauważyć, że kłótnie domowe zdarzają się w co trzecim domu, a ich przyczyny są różne. Dotyczą one głównie spożywania alkoholu (9 respondentów) i problemów finansowych (8 respondentów).

Badanie miało również na celu ustalenie czy wśród mieszkańców gminy panują mity i stereotypy dotyczące przemocy domowej.

Tabela 10. Opinie respondentów dotyczące przemocy w rodzinie

Opinia	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Trudno powiedzieć
Przemoc w rodzinie to sprawa prywatna, nikt nie powinien się wtrącać	8	155	37
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego	13	150	37
Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar	19	169	12
Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że sobie na to zasłużył	8	187	5
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych	18	163	19
Ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc	33	104	63
Gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy	37	74	89
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol	93	48	59
Gwałt w małżeństwie nie istnieje	17	131	52
Nie ujawnia się tajemnic rodzinnych	39	107	54
Osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie	30	120	50
Obrażanie i wyzwiska są normalną rzeczą podczas kłótni między małżonkami, rodzicami, dziećmi	15	161	24
Istnieją pewne okoliczności, które usprawiedliwiają przemoc w rodzinie	6	157	37
Rodzice mają prawo bić swoje dzieci, jest to tylko i wyłącznie ich sprawa	8	174	13

Źródło: dane z badań ankietowych

Wyniki badań ukazują, że na terenie Gminy Wadowice Górne nadal istnieją mity i stereotypy dotyczące przemocy w rodzinie, jednakże podzieliła je zdecydowana mniejszość osób badanych. To może świadczyć o tym, że podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podążają we właściwym kierunku. Zwiększa się także świadomość i wrażliwość społeczności lokalnej na temat tego zjawiska.

Należy zwrócić uwagę na to, że 93 osoby ankietowane zgadzają się z tym, że przemoc najczęściej występuje w rodzinach z problemem alkoholowym. Z danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w rodzinach w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” występował problem alkoholowy (68% rodzin).

Badanie ankietowe miało również na celu ustalenie jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Respondenci mieli możliwość wyboru dwóch odpowiedzi.

Tabela 11. Najskuteczniejsze działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Wadowice Górne

Odpowiedzi	Liczba wyborów	%
Prowadzenie poradnictwa i interwencji	71	35,5
Profilaktyka agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży	66	33
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym	66	33
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej	59	29,5
Udział w programach, kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom	28	14
Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	27	13,5
Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia	25	12,5

Źródło: dane z badań ankietowych

Według ankietowanych (35,5%) największą uwagę należałoby skupić na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W dalszej kolejności badani wskazali profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (33%),

rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym (33%), zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej (29,5%), udział w programach, kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom (14%), motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (13,5%), umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia (12,5).

3.2.3 Podsumowanie wyników badań ankietowych

Uzyskane wyniki badań pozwalają na stwierdzenie, że większość respondentów uważa, że problem przemocy domowej dotyczy również naszej gminy. Nieco niepokojący jest fakt, że ponad 1/3 badanych uważa, że w naszej gminie nie występuje ten problem. Być może wiąże się to z tym, że osoby te myślą, że skoro ich ten problem nie dotyczy to również w innych rodzinach nie występuje. Na pytanie w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc ankietowani wskazali rodziny w których występuje problem alkoholowy. Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej, jednakże na terenie naszej gminy z prowadzonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynika, że ta przemoc występowała właśnie w rodzinach z problemem alkoholowym. Osoba, która najczęściej stosuje przemoc to według większości badanych mężczyźni, a osoby które najczęściej padają ofiarą przemocy w rodzinie to kobiety, a na drugim miejscu dzieci. Porównywalnie wskazali, że najczęstszą formą przemocy jest przemoc psychiczna i fizyczna. Ankietowani w znacznej przewadze trafnie wskazali na zachowania dotyczące przemocy psychicznej i ekonomicznej. Niepokojący jest fakt, że tylko 32,5% badanych wie o funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie naszej gminy. Nieco budujący jest fakt, że 76% badanych wie gdzie należy zgłosić się o pomoc w przypadku wystąpienia przemocy domowej. Prawie 1/5 badanych zaznaczyła, że doświadczyła w swoim życiu przemocy i była to głównie przemoc psychiczna. Do występowania problemu alkoholowego w domu przyznało się 13%, natomiast do występowania kłótni 31% respondentów. Przeprowadzona ankieta pozwoliła również na poznanie opinii respondentów w zakresie przemocy domowej. Z uzyskanych danych wynika,

że większość ankietowanych nie podziela istniejących mitów i stereotypów na temat przemocy domowej. Istotną wskazówką było wskazanie przez badanych jakie byłyby najskuteczniejsze działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Najwięcej osób opowiedziało się za prowadzeniem poradnictwa i interwencji, profilaktyką agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży, rozpowszechnianiem informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej.

Przedstawione wyniki badań ukazują, że w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy należy skupić dużą uwagę na rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym. Warto również uświadomić mieszkańców, że problem przemocy dotyczy również naszej gminy, tak by wszyscy byli tego świadomi.

3.3 Zasoby instytucjonalne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- Punkt Konsultacyjny dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej
- Poradnictwo psychologiczne świadczone przez psychologa-psychoterapeutę
- Realizacja procedury Niebieskie Karty i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Komisariat Policji w Radomyślu Wielkim

- Zespół Prewencji w Wadowicach Górnych

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Punkt Konsultacyjny d/s Uzależnień przy NZOZ „BIOCEN” w Wadowicach Górnych)
- Procedura zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu osób będących sprawcami przemocy
- Realizacja procedury Niebieskie Karty i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zakład Opieki Zdrowotnej

- Realizacja procedury Niebieskie Karty i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Placówki oświatowo-wychowawcze

- Realizacja procedury Niebieskie Karty i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Stowarzyszenia

- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

3.4 Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu i zagrożenia w realizacji zadań

Do czynników sprzyjających właściwej realizacji programu zaliczyć możemy:

- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym
- Dobra współpraca interdyscyplinarna, służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią
- Otwartość i chęć współpracy specjalistów
- Wzrost świadomości społeczności lokalnej w kwestii działań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Wzrost kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Jako zagrożenia wynikające z realizacji programu należy wymienić:

- Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów
- Ograniczone środki finansowe na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Niedostateczna ilość specjalistów na terenie gminy
- Brak instytucji działających na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy domowej
- Brak infrastruktury socjalnej

- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach

3.5 Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- Zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na przeciwdziałanie przemocy
- Szkolenia interdyscyplinarne dla służb działających na rzecz rodziny w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy
- Wsparcie dla osób działających bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc
- Poradnictwo prawne dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej
- Tworzenie programów profilaktycznych dla osób doświadczających przemocy
- Mieszkania socjalne
- Tworzenie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy domowej
- Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

IV. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2017

4.1 Beneficjenci programu

Odbiorcami działań wskazanych w programie są:

- Osoby dotknięte przemocą w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, niepełnosprawne;
- Osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- Świadkowie przemocy w rodzinie;
- Osoby realizujące procedurę Niebieskie Karty;
- Społeczność lokalna.

4.2 Realizatorzy programu

Do realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2017 należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Komisariat Policji w Radomyślu Wielkim (Zespół Prewencji w Wadowicach Górnych)
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Placówki oświatowe z terenu gminy
- Placówka ochrony zdrowia NZOZ „BIOCEN” w Wadowicach Górnych
- Stowarzyszenia działające na terenie gminy

4.3 Miejsce i czas realizacji

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne na lata 2016-2017 będzie realizowany na terenie Gminy Wadowice Górne w latach 2016-2017.

4.4 Cele programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Wadowice Górne.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie
3. Zintensyfikowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

z

4.5 Realizacja programu

Cel: Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania	Wskaźniki realizacji	Czas realizacji	Realizator
Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie	Liczba opracowanych diagnoz	2016-2017	Zespół Interdyscyplinarny
Lokalne kampanie w zakresie przeciwdziałania przemocy a) Plakaty b) Ulotki c) Szkolenia d) Informacje o kampanii na stronie internetowej GOPS i Urzędu Gminy	Liczba przeprowadzonych kampanii	2016-2017	Zespół Interdyscyplinarny
Lokalna kampania w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w mediach a) Plakaty b) Ulotki	Liczba przeprowadzonych kampanii	2017	Zespół Interdyscyplinarny

<p>c) Szkolenia</p> <p>d) Informacje o kampanii na stronie internetowej GOPS i Urzędu Gminy</p>			
<p>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie</p> <p>a) Poradnictwo specjalistyczne</p> <p>b) Szkolenia dla rodziców i opiekunów</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń</p> <p>Liczba osób którym udzielono porad</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Placówki oświatowe</p>
<p>Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne</p> <p>a) Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży</p> <p>b) Wspieranie organizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży</p>	<p>Liczba zorganizowanych zajęć lub te które były wspierane</p> <p>Liczba osób uczestniczących</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GKRPA</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Stowarzyszenia</p>
<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przemocy</p> <p>a) Konkursy</p> <p>b) Programy profilaktyczne</p> <p>c) Lokalne kampanie</p> <p>d) Szkolenia</p> <p>e) Ulotki</p> <p>f) Plakaty</p>	<p>Liczba zorganizowanych konkursów plastycznych</p> <p>Liczba zrealizowanych programów, szkoleń profilaktycznych</p> <p>Liczba przeprowadzonych kampanii</p>	<p>2016-2017</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>GKRPA</p>

	Liczba uczestników		
Dystrybucja ulotek na temat przemocy i jej skutków	Liczba rozpowszechnionych ulotek	2016-2017	Wszyscy realizatorzy

Cel: Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadania	Wskaźniki realizacji	Czas realizacji	Realizator
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Liczba posiedzeń ZI Liczba powołanych grup roboczych	2016-2017	Zespół Interdyscyplinarny
Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej	Liczba, osób które skorzystały z punktu konsultacyjnego	2016-2017	GOPS
Poradnictwo psychologiczne	Liczba osób, uwikłanych w problem przemocy domowej, które skorzystały z poradnictwa Liczba osób którym zaproponowano skorzystanie z pomocy psychologa	2016-2017	GOPS Psycholog

<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą</p> <p>a) Praca socjalna</p> <p>b) Świadczenia pieniężne i niepieniężne</p> <p>c) Kierowanie do specjalistów, grup wsparcia według potrzeb</p> <p>d) Powiadomienie sądu o sytuacji nieletnich</p> <p>e) Wizyty w środowisku, w tym sprawdzające stan bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych</p> <p>f) Poradnictwo według potrzeb</p>	<p>Zakres udzielonej pomocy</p> <p>Liczba osób którym udzielono porad</p>	<p>2016-2017</p>	<p>Podmioty realizujące procedurę „Niebieskie Karty”</p>
<p>Monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej</p>	<p>Liczba monitorowanych rodzin</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS GKRPA Placówki oświatowe Policja Ochrona Zdrowia</p>
<p>Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;</p>	<p>Liczba osób którym zapewniono miejsce w ośrodkach wsparcia</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS</p>
<p>Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie</p>	<p>Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Policja Ochrona Zdrowia</p>

<p>Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>	<p>Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych</p> <p>Liczba lokalnych kampanii społecznych</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS GKRPA Oświata Policja Zespół Interdyscyplinarny Ochrona Zdrowia</p>
<p>Propagowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów informacyjnych i interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>a) Plakaty b) Ulotki c) Informacje umieszczone na stronie internetowej GOPS i Urzędu Gminy</p>	<p>Liczba rozpowszechnionych ulotek i plakatów dotyczących telefonów zaufania dla osób dotkniętych przemocą domową</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS GKRPA Oświata Policja Zespół Interdyscyplinarny Ochrona Zdrowia</p>
<p>Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w zakresie zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie</p> <p>a) poradnictwo psychologiczne</p>	<p>Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>Liczba osób uczestniczących w zajęciach</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Psycholog</p>
<p>Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>a) Prowadzenie programów profilaktycznych w tym grup wsparcia dla osób</p>	<p>Liczba programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p> <p>Liczba osób uczestniczących w programie</p> <p>Liczba osób które ukończyły program</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Psycholog</p>

<p>doświadczających przemocy w rodzinie</p> <p>b) Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie</p>			
<p>Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą</p> <p>a) Prowadzenie monitoringu realizacji działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p> <p>b) Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>	<p>Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie</p> <p>Liczba analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>	2016-2017	Zespół Interdyscyplinarny

Cel: Zintensyfikowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki realizacji	Czas realizacji	Realizator
Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	<p>Liczba wszczętych procedur NK</p> <p>Liczba rodzin objętych procedurą NK</p> <p>Liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy</p> <p>Liczba spraw zakończonych</p>	2016-2017	<p>GOPS</p> <p>Policja</p> <p>Ochrona Zdrowia</p> <p>GKRPA</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Kurator</p>

	<p>w wyniku braku zasadności podejmowanych działań</p> <p>Liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie</p> <p>Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia</p> <p>Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania</p>		
<p>Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie</p> <p>a) Przekazywanie informacji do sądu o zachowaniu się osób skazanych za stosowanie przemocy</p> <p>b) Powiadomienie organów ścigania o ponownym stosowaniu przemocy przez osobę uprzednio karaną za tego rodzaju czyny</p>	<p>Liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc</p>	2016-2017	GOPS

<p>Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</p>	<p>Liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</p> <p>Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych</p> <p>Liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Psycholog Terapeuta</p>
<p>Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</p>	<p>Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno-terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Psycholog Terapeuta</p>
<p>Przeprowadzanie rozmów z osobami stosującymi przemoc</p> <p>a) uświadamianie jakie są skutki i konsekwencje wynikające ze stosowania przemocy</p> <p>b) Udzielanie informacji sprawcom na temat programów korekcyjno-edukacyjnych</p> <p>c) Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego</p> <p>d) Kierowanie do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym</p>	<p>Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowę</p>	<p>2016-2017</p>	<p>GOPS Policja GKRPA</p>

Cel: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania	Wskaźniki realizacji	Czas realizacji	Realizator
Zorganizowanie szkolenia dla członków ZI i osób zobligowanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” w tym elementy superwizji w pracy z rodziną uwikłaną w problem przemocy	Liczba przeprowadzonych szkoleń z elementami superwizji Liczba osób uczestniczących	2016-2017	Zespół Interdyscyplinarny
Przekazanie materiałów i ulotek informacyjnych z zakresu przemocy domowej dla osób realizujących procedurę NK	Liczba przekazanych materiałów i ulotek	2016	Zespół Interdyscyplinarny

4.6 Przewidywane efekty wynikające z realizacji programu

Zakłada się, że realizacja Programu przyczyni się do:

- zwiększenia wiedzy i wrażliwości społeczności lokalnej wobec zjawiska przemocy domowej,
- ochrony ofiar przemocy domowej,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób, które doświadczyły przemocy,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenia skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podwyższenia kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie
- zmniejszenia skali zjawiska przemocy na terenie gminy.

4.7 Monitorowanie i ewaluacja

Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy działania ujęte w programie są realizowane i czy są wykonywane zgodnie z ustalonymi terminami.

Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu.

Dla zbadania efektów programu, po jego zakończeniu tj. w styczniu 2018r. przeprowadzona zostanie ewaluacja, która pozwoli m.in. na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Wadowice Górne. Za ewaluację programu odpowiedzialny będzie Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Przyjęte kryteria ewaluacji to:

- adekwatność – stopień dostosowania programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte,
- użyteczności – stopień przydatności programu do odbiorców,
- skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów,
- efektywności – sprawność działań podejmowanych w toku realizacji.

Zespół Interdyscyplinarny ustali metody i narzędzia badawcze, a także sposób realizacji ewaluacji.

4.8 Źródła finansowania

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Wadowice Górne oraz środków zewnętrznych.

4.9 Sprawozdawczość

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty będą składać do 31 stycznia 2017 i 2018 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych do dnia 31 marca 2017 i 2018 roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

Zakończenie

Zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na danym obszarze jest rzeczą trudną, ponieważ często mamy do czynienia z przemocą ukrytą. Osoby uwikłane w problem przemocy często same borykają się z tym problemem i nie zgłaszają tego faktu instytucjom zajmującym się problematyką przemocy domowej. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno występować. Nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka. Przemoc jest przestępstwem i nic nie usprawiedliwia jej stosowania. Niestety przemoc to zjawisko, które występuje na terenie naszej gminy i należy podjąć wielokierunkowe działania mające na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku i niwelowaniu skutków przemocy jeśli już do niej doszło. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Wadowice Górne na lata 2016-2017 ma przede wszystkim na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Wadowice Górne. Kluczową rolę odgrywać będzie również profilaktyka zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy, gdyż lepiej jest zapobiegać niż leczyć. W pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej ważne będzie udzielanie im wsparcia w środowisku lokalnym i umożliwienie im udziału w grupach wsparcia. Należy również zintensyfikować działania względem sprawców przemocy poprzez ich udział w programach terapeutycznych organizowanych na terenie naszej gminy.

Postawione cele i zadania w Programie opierają się również na wynikach badań ankietowych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy i postaw społeczności lokalnej Gminy Wadowice Górne na temat zjawiska przemocy.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca interdyscyplinarna, a także poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

Opracowanie programu:

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Aneta Midura
we współpracy z podmiotami realizującymi program